

РЕШЕНИЕ

№ 281

гр. гр. Хасково, 08.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ХАСКОВО, VII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на тринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: Христина З. Жисова

при участието на секретаря Антония Сл. Бузова
като разгледа докладваното от Христина З. Жисова Гражданско дело №
20235640102515 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. с чл. 99, ал. 1 ЗЗД, вр. с чл. 9 ЗПК, вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД от “Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, ЕИК 203670940, със седалище и адрес на управление гр.София, район Люлин, бул.”Д-р Петър Дертлиев“ № 25, офис – сграда „Лабиринт“, ет.2, офис 4, за признаване за установено съществуването на вземания против К. Д. Д., ЕГН *****, с адрес: гр.*****. За претендираните суми е издадена заповед № 868 от 02.10.2023 г. за изпълнение на парично задължение по реда на чл.410 от ГПК по ч.гр.д. № 2073 по описа за 2023 г. на Районен съд – Хасково.

Ищецът твърди, че на ***** г. било подписано Приложение № 1 към Рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия) от 16.01.2015 г., сключен на основание чл. 99 от ЗЗД между „Агенция за събиране на вземания" ООД, ЕИК 201318404 и „Микро Кредит" АД, ЕИК 202073629, по силата на който вземанията на „Микро Кредит" АД срещу К. Д. Д., произтичащи от Договор за заем MicroCredit № 9012-00027015 и Договор за допълнителни услуги към заем MicroCredit № 9012-00027015, и двата от дата ***** г. били прехвърлени изцяло с всички привилегии, обезпечения и принадлежности, включително и всички лихви на дружеството - кредитор. Договорът за заем съдържал изрична клауза, която уреждала правото на кредитора да прехвърли вземането си в полза на трети лица. „Агенция за събиране на вземания" АД /сега „Агенция за събиране на вземания" ЕАД/ с ЕИК 203670940 била правопреемник на „Агенция за събиране на вземания" ООД, ЕИК 201318404. Длъжникът бил уведомен за станалата продажба на вземането от името на „Микро Кредит" АД с Уведомително писмо с изх. № УПЦ-П-МКР/9012-00027015 от

11.02.2021 г., изпратено с известие за доставяне от страна на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, в качеството ѝ на пълномощник на цедента. По реда на чл. 99, ал. 3 от ЗЗД до ответницата било изпратено писмо, съдържащо Уведомително писмо от „Микро Кредит“ АД чрез „Агенция за събиране на вземания“ АД за извършената продажба на вземания, изпратено чрез Български пощи с известие за доставяне на посочения в договора за кредит постоянен адрес.

Поддържа се в исковата молба, че на ***** г. между „Микро Кредит“ АД и ответницата К. Д. Д. бил сключен договор за заем MicroCredit № 9012-00027015, по силата на който дружеството предоставило заем в размер на 3300 лева. Условието на Договора за кредит се съдържали в отделните полета или клетки, отпечатани на лицевата страна на формуляра "Искане за кредит" и "договор за заем", като "Общите условия", при които се отпуска кредитът, били неразделна част както от "Искане за кредит", така и от "договор за заем". Подписвайки Договора за заем, заемополучателят удостоверил, че е получил от кредитора заемната сума от 3300 лева като се е задължил да върне на заемодателя в сроковете и при условията, посочени в договора и приложимите Общи условия. Съгласно Общите условия, в съответствие с които бил сключен договора за заем, с подписването му Заемополучателят удостоверил, че предварително и безвъзмездно му е бил предоставен стандартен европейски формуляр с необходимата преддоговорна информация, разбира и приема клаузите на договора и Общите условия, съгласен е да бъде обвързан с техните разпоредби и желае договорът да бъде сключен. Заемополучателят се задължил да върне заема ведно с договорната лихва, която била в размер на 959,25 лева, на 15 равни месечна погасителни вноски, всяка в размер на 283,95 лева, като първата погасителна вноска била платима на 30.07.2020 г. Така страните договорили общ размер на плащанията по заема 4259,25 лева.

На основание попълнен и подписан от Заемополучателя формуляр - Искане за допълнителни услуги, на ***** г. между „Микро Кредит“ АД и К. Д. Д. бил сключен и Договор за допълнителни услуги към заем MicroCredit № 901200027015, съгласно който „Микро Кредит“ АД се задължил да предостави на Заемополучателя пакет от допълнителни услуги, описани подробно в Приложение № I към договора, което било предоставено на Заемополучателя при сключване на договора. Съгласно клаузите на сключения договор, при подписване на договора клиентът дължал заплащане на пакетна цена за допълнителни услуги в размер на 2684,55 лв., като му била предоставена възможността да я заплати на 15 бр. равни месечна вноски, всяка в размер на 178,97 лв., при първа погасителна вноска, платима на 30.07.2020 г.

Срокът на договора изтекъл на 30.09.2021 г. с последната погасителна вноска и не бил обявяван за предсрочно изискуем.

РС – Хасково уважил претенцията на ищеца и по образуваното ч.гр.д. № 2073/2023 г. като била издадена Заповед за изпълнение. Длъжникът подал възражение срещу издадения съдебен акт, което от своя страна обуславяло правният интерес от подаването на настоящата искова молба.

Предвид изложеното, ищецът иска съдът да постанови решение, с което да приеме за установено по отношение на ответника, че му дължи следните суми: 967,89 лева за допълнителни услуги по договор за допълнителни услуги, за периода от 30.04.2021 г. (падеж на първа неплатена вноска по договор за допълнителни услуги) до 30.09.2021 г. (падеж на последна вноска по договор за допълнителни услуги), ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението до окончателното изплащане на задължението.

Претендират се направените разноски за заповедното и за настоящото производство.

Ответникът оспорва предявените искове като неоснователни. Поддържа се становището, че ответницата сключила с ответното дружество бланкетен и изначално изготвен договор за паричен заем № 9012-00027015, без да е имала възможността да влияе на неговото съдържание при наличието на ОУ към него, по силата на който е получила в собственост сумата от 3300 лв., при годишен лихвен процент от 40,48 % и ГПР в размер на 48,90 %. Страните се договорили, че заемателят ще погаси кредита на 15 месечни вноски с размер на погасителната вноска 283,95 лв. Ответницата обаче била потребител по смисъла на пар, 13, т.1 от ДР на ЗЗП, тъй като тя усвоила кредита за лични, нетърговски нужди. Поради потребителското й качество, процесният договор попадал в приложното поле на ЗЗП и ЗПК. Признава се, че ответницата изцяло усвоила кредитният ресурс, но на основание чл. 23 ЗПК тя не дължала изпълнение на вземанията за договорна лихва, „допълнителни услуги" и лихва за забава, тъй като те намирали своето основание в нищожната кредитна сделка.

Поддържат се и се обосновават нарушения на чл. 11, ал. 1, т. 9, т.10 т.20 ЗПК.

Клаузата за възнаградителна лихва била нищожна на три основания - с договорения лихвен процент в размер на 40,48 % се нарушавали добрите нрави, нарушавали се и изискванията на чл. 11, ал.1, т. 9 и т. 10 от ЗПК и се внасяло неравноправие между правата и задълженията на потребителя и доставчика на финансова услуга в разрез с изискванията на добросъвестността и в ущърб на кредитополучателя.

Твърди се от ответницата, че действително приложения в кредитното правоотношение ГПР бил различен от посочения в Договора, че кредиторът заблудил потребителя, като използваната заблуждаваща търговска практика довела до неравноправност на уговорката за ГПР и до заобиколяне на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК. По силата на чл. 19, ал. 1 ЗПК, ГПР се формирал по нормативно установен алгоритъм и изразявал всички разходи по кредита като процент от общия размер на предоставения кредит. Вземането за „допълнителни услуги", по правната си природа било печалба за кредитора, т.е. договорна лихва. Договорната лихва била вид разход по кредита и като такъв, съобразно повелителните изисквания на чл. 19, ал. 1 ЗПК следвало да бъде включена в размера на ГПР. Невярното посочване на лихвения процент по договора в размер на 40, 48 %, без в него да е включена скритите „допълнителни услуги", от договора имала за резултат и невярно разписване на ГПР в размер на 87,90 %. При изчисление, извършено с Calculator.bg било видно, че ГПР бил с действителна стойност в размер на

601,9901 %, при калкулация, като в него се включело и вземането за „допълнителни услуги“.

Договорът в частта за предоставяне на пакет от допълнителни услуги също бил нищожен на три отделни правни основания - на основание чл.26, ал.1 ЗЗД, поради нарушение на императивни разпоредби на ЗПК – чл.10а, ал.2 ЗПК; поради противоречието му с добрите нрави, тъй като в случая при отпуснат кредит в размер на 3300 лв., възнаграждението за допълнителни услуги било в общ размер на 2 684,55 лв., което било необосновано високо и равняващо се на 80% от размера на кредита. Споразумението противоречало на добрите нрави и поради нарушаване на принципите за справедливост и добросъвестност в гражданските и търговски взаимоотношения. Неморално и неетично било да се уговоря възнаграждения за услуги, които не са били предоставени на клиента. Споразумението за допълнителни услуги било нищожно и на основание чл.21, ал.1 ЗПК поради заобикаляне на закона. В чл.19, ал.4 от ЗПК била въздигната възбрана да се определя ГПР, който е по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения. Такава уговорка била нищожна на основание чл.19, ал.5 ЗПК. Споразумението за допълнителни услуги било нищожно като противоречащо на добрите нрави и неравноправно по смисъла на чл.143, т.19 ЗЗП, тъй като сумата, която се претендирала в размер на 2 684,55 лв. е в размер на над 80% от получената сума на отпуснатият кредит. Предвидената клауза била и неравноправна по смисъла на чл.143, т.5 ЗЗП, тъй като същата предвиждала заплащане на сума, размера на която бил необосновано висок. С търсената сума по договора в полза на кредитора се уговаряло още едно допълнително обезщетение за неизпълнение на акцесорно задължение. Търсената сума за предоставяне на допълнителна услуга била нищожна и на основание чл.146, ал.1 ЗЗП във вр. чл.24 ЗПК, тъй като тя не се явявала индивидуално уговорена по смисъла на чл.146, ал.2 ЗЗП.

По подробно и детайлно посочени в отговора на исковата молба съображения, включително позовавайки се на норми от правото на ЕС и практика на СЕС, ответницата иска съдът да отхвърли предявените искове, както и да бъдат присъдени разноски на пълномощника ѝ за оказаната безплатна правна помощ по настоящото и по заповедното производство.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в съвкупност, както и доводите на страните, съобразно изискванията на чл. 235 ал. 2, вр. чл. 12 ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

На ***** г. ответницата и "Микро Кредит" АД са сключили Договор за заем MicroCredit № 9012-00027015 и Договор за допълнителни услуги към заем MicroCredit № 9012-00027015, които наред с Общите условия към договор за заем MicroCredit от 27.04.2020 г. и искания за заем MicroCredit № 9012-00027015 и за допълнителни услуги към заем MicroCredit № 9012-00027015 от ***** г. са представени по делото и от тях е видно, че имат описаното в исковата молба и посочено по-горе съдържание.

С рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания от 16.01.2015 г. "Микро Кредит" АД е прехвърлило на ищцовото дружество свои вземания, описани в Приложение

№ 1 от ***** г., сред които и тези спрямо ответицата.

С писмо /потвърждение за сключена цесия на основание чл.99, ал.3 ЗЗД/ към същия договор "Микро Кредит" АД е потвърдило извършената цесия съгласно горепосочения договор.

С пълномощно "Микро Кредит" АД е упълномощило "Агенция за събиране на вземания" АД с правото да уведоми от негово име длъжниците за извършената цесия.

С писмо изх. № УПЦ-П-МКР/9012-00027015 от 11.02.2021 г. ищецът, в качеството си на пълномощник на "Микро Кредит" АД, е уведомил ответницата за извършената цесия и я е поканила в 5-дневен срок от получаването да погаси задължението.

Според представената обратна разписка към известието за доставяне, писмото е върнато обратно на 19.02.2021 г. поради това, че адресът е преместен.

От материалите, съдържащи се в ч. гр. д. № 2073 по описа за 2023 г. на РС - Хасково, приложено по настоящото производство, се установява, че въз основа на заявление с вх. № 12178/26.09.2023 г. в полза на ищеца срещу ответницата е издадена заповед № 868/02.10.2023 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК за сумата от 967,89 лева за допълнителни услуги за периода от 30.04.2021 г. до 30.09.2021 г., представляваща задължение по Договор за заем MicroCredit № 9012-00027015 и Договор за допълнителни услуги към заем MicroCredit № 9012-00027015, сключени на ***** г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 25.09.2023 г. до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от 25,00 лева за платена държавна такса и 50,00 лева юрисконсултско възнаграждение - разноси по делото. В срока по чл. 414, ал. 2 ГПК е подадено възражение от ответника и с разпореждане № 1603 от 17.10.2023 г. на ищеца е указано, че може да предяви иск за установяване на вземанията си в едномесечен срок като последният е сторил това.

От заключението на назначената съдебно-счетоводна експертиза, което съдът кредитира напълно като компетентно, обективно изготвено, а и неоспорено от страните, се установява, че заемната сума от 3300,00 лева е предадена реално на ответницата на ***** г., съгласно декларацията, съдържаща се в самия договор. За погасяване на задължението при „Микрокредит“ АД е постъпила сумата от 1789,60 лева, а при ищеца – 4350,31 лева или общо 6139,91 лева. С тях са погасени главница – 3300 лева; договорна лихва от 959,25 лева и 1716,66 лева по допълнителните услуги. Остатъкът на задължението възлиза на сумата от 967,89 лева по Договор за допълнителни услуги към заем MicroCredit № 9012-00027015.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Предявен е иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. с чл. 99, ал. 1 ЗЗД, вр. с чл. 9 ЗПК, вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД, който е процесуално допустим, доколкото изхожда от заявител, по образувано заповедно производство срещу длъжника в едномесечния срок от уведомяването му за депозирано от страна на последния възражение срещу издадена заповед за изпълнение относно процесните вземания.

Разгледан по същество, искът е изцяло неоснователен като съображенията за това са следните:

От съвкупния анализ на събраните по делото писмени доказателства се установява по несъмнен начин, че между ответницата и "Микро Кредит" АД са били сключени валидни договори за потребителски кредит и за допълнителна услуга. Съдържанието на тези правоотношения е подробно регламентирано в представените договор за заем MicroCredit № 9012-00027015 от ***** г., договор за допълнителни услуги към него от същата дата и Общите условия към договор за заем MicroCredit. Тези съглашения са подписани и от ответната страна, като автентичността им не е оспорена от ответницата нито по отношение на истинността на изявленията, нито във връзка с тяхното авторство. Ето защо следва да се приеме, че са породили уговорените с тях правни последици, а именно дружеството е отпуснало кредит в размер на 3300,00 лв., който е трябвало да погаси чрез изплащането на определени вноски в предвидените срокове и размери. На следващо място, а от неоспореното от страните и кредитирано от съда заключение на вещото лице Д. К. се установява размерът на непогасения остатък на дължимите по договора за допълнителни услуги суми. По делото не се твърди, а и не са ангажирани доказателства за изплащането им.

От приетия и неоспорен рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания от 16.01.2015 г. и Приложение № 1 към него се установява, че процесните вземания са прехвърлени валидно на ищеца. В случая не се оспорва това, че уведомлението за цесия, изпратено на адреса на ответницата не е достигнало до адресата и е останало невръчено. Съгласно трайната съдебна практика не съществуват пречки уведомлението за извършената цесия да се връчи на длъжника и заедно с преписите от исковата молба, подадена срещу него в съда. В случая и с оглед заключението на съдебно-счетоводната експертиза, съгласно което ответницата е погасявала суми и след цесията, следва да се приеме, че е налице валидно връчено уведомление за извършената цесия на ответника в настоящото производство.

Както бе посочено по-горе, не се оспорва и факта на получаване на заемната сума, нито нейния размер. Липсва полемика и относно заплатените от ответницата суми на "Микро Кредит" АД и на ищеца. Спорен е единствено въпросът касаещ дължимостта на останалите неизплатени суми по договора за допълнителни услуги към заем MicroCredit № 9012-00027015. В тази връзка съдът кредитира извършените от вещото лице по съдебно-счетоводната експертиза изчисления, от което се установява, че по процесните договор за заем и за допълнителни услуги са заплатени от ответницата общо 6139,91 лева, с които е погасена главницата от 3300 лева; договорната лихва от 959,25 лева и 1716,66 лева по договора за допълнителни услуги.

Преценявайки съществуването на претендираните от ищеца вземания, съдът намира, че следва да се занимае на следващо място с валидността на договорните клаузи, вкл. и по повод на ответните възражения в тази връзка. При претенцията за реалното им изпълнение, какъвто се явява настоящия случай, за да прецени основателността ѝ, съдът следва да

извърши и преценка относно съществуването на задълженията. Тази преценка неминуемо включва обсъждане действителността на клаузите, пораждащи задължението, чието изпълнение се претендира (в този смисъл е и съдебната практика, изразена в Решение № 229 от 21.01.2013 г. на ВКС по т. д. № 1050/2011 г., II т. о.).

Без съмнение и изхождайки от предмета и страните по процесния договор за заем - физическо лице, което при сключване на контракта действа извън рамките на своята професионална компетентност и финансова институция по смисъла на чл.3, ал.1 ЗКИ, предоставяща кредита в рамките на своята търговска дейност, съдът приема, че процесните Договор за заем MicroCredit № 9012-00027015 от ***** г., съответно свързания с него Договор за допълнителни услуги към заем MicroCredit № 9012-00027015, имат характеристиките на договор за потребителски кредит, чиято правна уредба се съдържа в действащия ЗПК, в който законодателят предявява строги изисквания за формата и съдържанието на договора за потребителски кредит, уредени в глава трета, чл.10 и чл.11. СЕС многократно е подчертавал, че националният съд е длъжен служебно да преценява неравноправния характер на договорните клаузи, попадащи в обхвата на Директива 93/13 и по този начин да компенсират неравнопоставеността между потребителя и доставчика, като аргументи в този смисъл са изложени в редица решения.

Предвид създадената между страните облигационна обвързаност съдът счита, че ответницата има качеството потребител по смисъла на § 13 ЗЗП, даващ легална дефиниция на понятието "потребител", според който текст потребител е всяко физическо лице, което придобива стока или ползва услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност. На същата, в качеството на физическо лице е предоставен потребителски кредит.

Разпоредбата на чл. 143 ЗЗП дава легално определение на понятието "неравноправна клауза" в договор, сключен с потребителя и това е всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравноправие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя като в 18 точки визираната правна норма дава изчерпателно изброяване на различни хипотези на неравноправие. Според чл. 146, ал. 1 ЗЗП неравноправните клаузи в договорите са нищожни, освен ако не са уговорени индивидуално, като в алинея 2 от същата разпоредба е разписано, че не са индивидуално уговорени клаузите, които са били изготвени предварително и поради това потребителят не е имал възможност да влияе върху съдържанието им особено в случаите на договор при общи условия. Тези нормативни разрешения са дадени и в Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 05.04.1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори, която е транспонирана с нов чл. 13а, т. 9 от ДР на ЗЗП /ДВ бр. 64/2007 г. /.

Според чл. 3 от Директивата неравноправни клаузи са договорни клаузи, които не са индивидуално договорени и които въпреки изискванията за добросъвестност създават в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност между правата и задълженията, произтичащи от договора. Според Директивата не се счита индивидуално договорена

клауза, която е съставена предварително и следователно потребителят не е имал възможност да влияе на нейното съдържание. Фактът, че някои аспекти от дадена клауза или някоя отделна клауза са индивидуално договорени, не изключва приложението на чл. 3 от Директивата към останалата част на договора, ако общата преценка на договора сочи, че той е договор с общи условия. Когато продавач или доставчик твърди, че клауза от договор с общи условия е договорена индивидуално, негова е доказателствената тежест да установи този факт. В тази връзка следва да се даде отговор на въпроса при какви условия е сключен процесния договор за потребителски заем и как са уговорени клаузите на този договор. Предвид обсъдената в тази насока доказателствена съвкупност се установи, че процесните договори са сключени при общи условия /при предварително определени от едната страна клаузи на договора/.

Константна е практиката на Съда на ЕС, според която съдилищата на държавите-членки са длъжни да следят и служебно за наличието на неравноправни клаузи в потребителските договори. В този смисъл е и чл. 24 ЗПК, която разпоредба, във връзка с неравноправните клаузи в договорите за потребителски кредит, препраща към чл. 143 - 148 ЗЗП. Съдът е длъжен да следи служебно и за наличието на клаузи, които противоречат на императивни разпоредби на закона или го заобикалят и в този смисъл се явяват нищожни – чл. 26, ал. 1, пр. 1 и пр. 2 ЗЗД.

В глава четвърта на ЗПК е уредено задължението на кредитора преди сключването на договор за кредит да извърши оценка на кредитоспособността на потребителя и при отрицателна оценка да откаже сключването на такъв. В съображение 26 от преамбюла на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 година относно договорите за потребителски кредити изрично се сочи следното: "В условията на разрастващ се кредитен пазар е особено важно кредиторите да не кредитират по безотговорен начин или да не предоставят кредити без предварителна оценка на кредитоспособността, а държавите-членки следва да упражняват необходимия надзор с цел избягване на такова поведение и следва да приложат необходимите средства за санкциониране на кредиторите в случаите, в които те процедират по този начин".

В случая съобразно съдържанието на Договор за допълнителни услуги към заем MicroCredit № 9012-00027015 са уговорени допълнителни услуги пакет „Комфорт“, изразяващи се в посещение вкъщи или на удобно място за събиране на вноските; безплатно внасяне на вноските от името и за сметка на клиента по банковата сметка на „Микро Кредит“ АД; безплатно внасяне на вноската директно в офис на Микро Кредит АД; безплатно плащане на вноски онлайн чрез виртуален ПОС терминал; безплатно предоговаряне и разсрочване на заема; разглеждане до минути; преференциално обслужване; право за участие в специални промоции. Както бе посочено по-горе, за тези услуги е уговорено възнаграждение в размер на 2684,55 лева, разсрочено в 15 месечни вноски - по 178,97 лева.

Възможността за събиране от потребителя на такси и комисионни за допълнителни услуги, свързани с договора, е регламентирана в разпоредбата на чл.10а, ал.1 ЗПК (нов - ДВ, бл.35 от 2014 г., в сила от 23.07.2014 г.). Законът не допуска кредиторът да изисква

заплащането на такси и комисионни за действия, свързани с усвояване и управление на кредита - чл.10а, ал.2 ЗПК. Допълнителните услуги по процесния договор за кредит, по своето естество, са част от възнаграждението за предоставения заем, като съдът приема, че са обособени самостоятелно, с цел заобикаляне ограничението на чл. 19, ал.4 от ЗПК, установяващ лимит на годишния процент на разходите.

Услугата „Разглеждане до минути“ не е ясна, до колко минути и какво ще се разглежда. Не е ясно посочено и какво представлява услугата „Преференциално обслужване“. Не е ясно какви специални промоции има „Микро Кредит“ АД, в които би могла да се включи ответницата. Не се установява по делото служител на „Микро Кредит“ АД да е посещавал дома ѝ, за да събира месечните вноски. По начина, по който са формулирани допълнителните услуги, съдът приема, че не се касае до възможност за реално предоставяне на такива и от които потребителя да се нуждае и да го облекчават. Тези услуги са предвидени единствено и само с цел да заобикалят разпоредбата на чл.19, ал.4 ЗПК, касаеща ограничение в размера на ГПР, доколкото с тях се цели събиране на допълнително възнаграждение без да е предоставена конкретна услуга, което води до неоснователно обогатяване на кредитора за сметка на длъжника. Съгласно чл.21, ал.1 ЗПК всяка клауза в договора за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне на изискванията на закона, е нищожна, каквато е и обсъжданата такава за заплащане на пакета от допълнителни услуги.

В процесния случай се налага извод, че възнаграждението за пакет „допълнителни услуги“ по естеството си представлява „скрит“ разход по кредита, който би следвало кредитодателят, цедент на ищеца, да включи в годишния процент на разходите, каквото е изискването на чл. 19, ал. 1 ЗПК. Включването му обаче в този процент би довел до многократно по- висок годишен процент на разходите от 50%. От това следва извод, че клаузата за ГПР е нищожна, като надвишаваща пет пъти законната лихва. Тоест съображенията на ответницата за нищожност на клаузата, предвиждаща възнаграждение за пакет допълнителни услуги поради противоречието ѝ с разпоредбата на чл. 10а ЗПК са напълно основателни.

Следва да се отбележи още, че с уговорката за заплащане на възнаграждение за допълнителни услуги предварително се договаря заплащане на възнаграждението от потребителя, без значение дали някоя от тези услуги ще бъде използвана от него, което е в разрез с принципа за добросъвестност и справедливост - да се заплаща възнаграждение за услуги, които може и да не се използват, което води от своя страна до противоречие с добрите нрави.

Наред с това, посочените допълнителни услуги, не би следвало да се предоставят по волята на кредитора, доколкото те са нормативно залегнали - като правото на страните да инициират предоговаряне на срока на падежа на договора или плащане на вноските, свободата да договорят отлагане на една или повече погасителни вноски. С въвеждането на такова възнаграждение кредиторът създава задължение за кредитополучателя да плаща за права, които по закон има.

Освен изложеното, съдът намира още, че при сключване на договора за паричен заем е допуснато нарушение и на императивната разпоредба на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК. Разпоредбата сочи, че договорът за потребителски кредит трябва да съдържа ГПР по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Посочването на размера на ГПР в договора за потребителски кредит е необходимо, защото дава на потребителя ясна представа за реалната цена на финансовата услуга и му позволява да прецени икономическите последици от сключване на договора. В случая в Договор за заем MicroCredit № 9012-00027015 е посочен ГПР от 48,90 %, размера на фиксирания ГЛП - 40,48% и общата сума, дължима от потребителя в размер на 4259,25 лева. Според съдържащото се в § 1, т. 2 от ДР на ЗПК законово определение на понятието "обща сума, дължима от потребителя" същата представлява сборът от общия размер на кредита и общите разходи по кредита на потребителя, които пък представляват всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. В случая като обща дължима сума в договора за паричен заем е посочена сумата от 4259,25 лева, но в същата не е включено допълнителното плащане от 2684,55 лева, представляващо дължимото от потребителя възнаграждение за закупен пакет от допълнителни услуги „Комфорт“. С това допълнително плащане се покриват разходи, които са свързани с договора за паричен заем и са били предварително известни на заемотателя. Следователно е нарушено изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, а посочването в договора на обща дължима сума, която не отговаря на действително дължимата такава, а е по-ниска, представлява невярна информация, която следва да се окачестви като нелоялна и по-конкретно заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал. 4 ЗЗП във връзка с чл. 68д, ал. 1 ЗЗП. Тя подвежда потребителя относно спазването на забраната на чл. 19, ал. 4 ЗПК и изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК и не му позволява да прецени реалната икономическа тежест на договора. В този смисъл клаузата е неравноправна по смисъла на чл. 143, ал. 2, т. 19 от ЗЗП, за което съгласно чл. 7, ал. 3 от ГПК съдът следи и служебно. На основание чл. 146, ал. 1 от ЗЗП клаузата е нищожна, тъй като по делото липсват твърдения и данни да е индивидуално уговорена. Напротив от начина, по който е представено съдържанието на договора, може да се предположи, че същият е бил изготвен предварително от търговеца и в този вид е бил предложен на потребителя. Поради това когато е сключвал договора, потребителят не е имал реална възможност да влияе върху съдържанието му.

Само за пълнота на мотивите следва да се посочи, че не се споделят доводите на ищеца, че договорът за закупуване на допълнителни услуги има самостоятелно значение и

по отношение на него следва да намерят приложение разпоредбите на ЗЗД. В самия договор изрично е посочено, че допълнителните услуги се предоставят единствено като допълнение към подписания договор за предоставяне на заем.

Ето защо и предвид констатираните от съда нарушения на разпоредбите на чл. 11, ал. 1 т.10 ЗПК, следва да се приеме, че договорът за потребителски кредит и свързаният с него договор за допълнителни услуги са недействителни на основание на чл. 22 ЗПК и без да се обсъждат останалите несъответствия между формулираните клаузи и разпоредбите на ЗПК.

Съгласно разпоредбата на чл. 23 ЗПК, последица от недействителността е връщане само на чистата стойност по кредита от потребителя, без лихви или други разходи. Тъй като се установява от кредитираното заключение по назначената съдебно-счетоводна експертиза, че заемателят е погасил както пълният размер на главницата по договора за заем, така и договорната лихва, а и част от задължението за допълнителни услуги, то следва извода, че за длъжника не е възникнало задължение за заплащане на претендираната от ищеца сума от 967,89 лева, доколкото последната е установена с недействителна клауза, на основание нищожно съглашение.

В заключение може да се обобщи, че по делото не се установява по безспорен начин възникването, респ. съществуването на паричното вземане в претендираните размери, за което вземане в полза на ищеца срещу ответницата е издадена заповед за изпълнение по развитото се заповедно производство по ч.гр.д. № 2073 по описа на РС - Хасково за 2023 г. По така изложените съображения предявеният иск следва да бъде отхвърлен изцяло като неоснователен и недоказан.

Съгласно т. 12 на Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, съдът, който разглежда специалния установителен иск, предявен по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, и то с осъдителен диспозитив, като съобразно изхода на спора разпредели отговорността за разноските както в исковото, така и в заповедното производство.

В случая към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, ответницата не е дала повод за образуване на заповедното производство, тъй като към този момент, вземането на ищеца не е съществувало и не е било изискуемо. Ето защо не следва да бъде ангажирана и отговорността ѝ за сторените от ищеца разноси по ч. гр. д. № 2073 по описа за 2023 г. на РС - Хасково.

Предвид изричното искане в тази насока, ищецът, на основание чл.78, ал.3 ГПК, следва да бъде осъден да заплати на процесуалния представител на ответницата адв. П. И. П. от АК – Хасково сумата от общо 800,00 лева, от които 400,00 лева, представляваща възнаграждение за осъщественото от него процесуално представителство, защита и съдействие по настоящото дело и 400,00 лева – по ч. гр. д. № 2073 по описа за 2023 г. на РС Хасково, определено според размера на иска и по правилата на чл.38 ал.2, вр. ал.1 т.2 от Закона за адвокатурата /ЗА/, вр. чл.7 ал.2 т.1 и ал.7 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от “Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, ЕИК 203670940, със седалище и адрес на управление гр.София, район Люлин, бул.”Д-р Петър Дертлиев“ № 25, офис – сграда „Лабиринт“, ет.2, офис 4, срещу К. Д. Д., ЕГН *****, с адрес: гр.*****, иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. с чл. 99, ал. 1 ЗЗД, вр. с чл. 9 ЗПК, вр. с чл. 79, ал. 1 ЗЗД, за приемане на установено, че К. Д. Д. дължи на “Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, ЕИК 203670940 сумата от 967,89 лева за допълнителни услуги за периода от 30.04.2021 г. до 30.09.2021 г., представляваща задължение по Договор за заем MicroCredit № 9012-00027015 и Договор за допълнителни услуги към заем MicroCredit № 9012-00027015, сключени на ***** г. между „Микро Кредит“ АД и К. Д. Д., вземанията по които са прехвърлени с Приложение № 1/***** г. към Рамков договор за продажба на вземания /цесия/ от 16.01.2015 г. в полза на “Агенция за събиране на вземания“ООД /правоприменик на който е “Агенция за събиране на вземания“АД – понастоящем “Агенция за събиране на вземания“ЕАД/, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението – 25.09.2023 г. до окончателното ѝ изплащане, за които суми е издадена Заповед № 868 от 02.10.2023 г. за изпълнение на парично задължение по реда на чл.410 от ГПК по ч.гр.д. № 2073 по описа за 2023 г. на Районен съд – Хасково, като **НЕОСНОВАТЕЛЕН**.

ОСЪЖДА “Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, ЕИК 203670940, със седалище и адрес на управление гр.София, район Люлин, бул.”Д-р Петър Дертлиев“ № 25, офис – сграда „Лабиринт“, ет.2, офис 4, да заплати на адв. П. И. П. от АК - Хасково, с личен № 1300053663 с адрес на кантората - гр.Хасково, ул.“Козлодуй“ № 14, сумата от общо 800,00 лева, от които 400,00 лева, представляваща възнаграждение за осъществено от него процесуално представителство, защита и съдействие по настоящото дело и 400,00 лева – по ч. гр. д. № 2073 по описа за 2023 г. на РС - Хасково.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд Хасково в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Хасково: /п/ не се чете

Вярно с оригинала!

Секретар: М. Б.